

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 22 mars 2010

om omfattningen och effekterna av eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel

(2010/191/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Eurosedlars ställning som lagliga betalningsmedel fastställs i artikel 128 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, närmare bestämt i kapitlet om monetär politik. Enligt artikel 3.1 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska unionen ha exklusiv befogenhet på området för den ekonomiska politiken för de medlemsstater som har euron som valuta (nedan kallade *de deltagande medlemsstaterna*).
- (2) Enligt artikel 11 i rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införande av euron ⁽¹⁾ ska euromynt vara de enda mynt som är lagliga betalningsmedel i de deltagande medlemsstaterna.
- (3) Det finns för närvarande en viss osäkerhet i euroområdet när det gäller omfattningen av ställningen som lagliga betalningsmedel och dess konsekvenser.
- (4) Denna rekommendation baseras på de viktigaste slutsatserna i en rapport som utarbetats av en arbetsgrupp bestående av representanter från finansministerierna och de nationella centralbankerna i euroområdet.
- (5) Kommissionen kommer att granska hur dessa rekommendationer har genomförts tre år efter det att de antagits samt utvärdera om det finns behov av lagstiftningsåtgärder.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Gemensam definition av lagliga betalningsmedel

När det föreligger en betalningsförpliktelse bör eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel innebära följande:

⁽¹⁾ EGT L 139, 11.5.1998, s. 1.

a) Obligatorisk accept:

Fordringsägaren till en betalningsförpliktelse kan inte vägra att ta emot sedlar och mynt i euro med mindre än att parterna har kommit överens om ett annat betalningssätt.

b) Accept till det fulla nominella värdet:

Penningvärdet av eurosedlar och euromynt är lika med det belopp som anges på sedlarna och mynten.

c) Fullgörande av betalningsförpliktelser:

En betalningsskyldig kan frigöra sig från en betalningsförpliktelse genom att erbjuda en fordringsägare eurosedlar eller euromynt.

2. Accept av betalningar i eurosedlar och euromynt i detaljisttransaktioner

Accept av sedlar och mynt i euro som betalningsmedel bör vara regel i detaljisttransaktioner. Det bör endast vara möjligt att neka accept av skäl som grundas på principen om "god tro" (exempelvis om detaljhandlaren inte har växel).

3. Accept av sedlar i höga valörer i detaljisttransaktioner

Sedlar i höga valörer bör accepteras som betalningsmedel i detaljisttransaktioner. Det bör endast vara möjligt att neka accept av skäl som grundas på "principen om god tro" (exempelvis att det nominella värdet på den erbjudna sedeln inte står i rimlig proportion till det belopp som ska betalas till fordringsägaren).

4. Inga tilläggsavgifter vid användningen av sedlar och mynt i euro

Inga tilläggsavgifter får tas ut för betalningar med sedlar och mynt i euro.

5. Eurosedlar som missfärgats av intelligenta system för neutralisering av sedlar (IBNS)

Även om eurosedlar som missfärgats med säkerhetsbläck från intelligenta system för neutralisering av sedlar (IBNS) utgör lagliga betalningsmedel, bör medlemsstaterna aktivt informera berörda parter (banker, detaljhandeln, allmänheten) om att missfärgade sedlar måste återlämnas till den nationella centralbanken eftersom det är mycket sannolikt att de härrör från ett rån.

6. Fullständig destruktion av utfärdade sedlar och mynt

Medlemsstaterna bör varken förbjuda eller straffbelägga total destruktion av små volymer sedlar och mynt i euro som företas av enskilda personer. De bör emellertid förbjuda otillåten destruktion av stora volymer eurosedlar och euromynt.

7. Förvanskning av sedlar och mynt för konstnärliga ändamål

Medlemsstaterna bör inte uppmuntra till förvanskning av sedlar och mynt i euro för konstnärliga ändamål, men bör tolerera det. Sådana förvanskade sedlar och mynt bör betraktas som olämpliga för att vara i omlopp.

8. Behörighet att besluta om destruktion av euromynt ägnade att vara i omlopp

Beslutet att destruera euromynt ägnade att vara i omlopp bör inte ensamt fattas av en nationell myndighet. Innan någon destruktion av euromynt som är ägnade att vara i omlopp sker bör den nationella behöriga myndigheten samråda med ekonomiska och finansiella kommitténs underkommitté för euromynt samt informera arbetsgruppen med myntdirektörer.

9. 1- och 2-centmyntens ställning som lagliga betalningsmedel och avrundningsregler

I medlemsstater som har infört avrundningsregler och där priserna därför avrundats till närmaste fem cent, bör mynten i valörerna 1 cent och 2 cent förbli lagliga betalningsmedel och fortsatt accepteras som betalningsmedel. Medlemsstater bör emellertid avstå från att anta nya avrundningsregler eftersom dessa kan inverka negativt på förmågan att frigöra sig från en betalningsförpliktelse genom att erbjuda det exakta skuldbeloppet och eftersom det under vissa omständigheter kan leda till en tilläggsavgift på kontantbetalningar.

10. Eurosamlingsmynts ställning som lagliga betalningsmedel

Medlemsstaterna bör vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att eurosamlingsmynt används som betalningsmedel (t.ex. särskild förpackning, tydlig information, användning av ädelmetaller, försäljningspriser som överstiger det nominella värdet).

Denna rekommendation riktas till alla medlemsstater i euroområdet, Europeiska centralbanken, europeiska och nationella handels- och konsumentorganisationer.

Utfärdad i Bryssel den 22 mars 2010.

På kommissionens vägnar

Olli REHN

Ledamot av kommissionen